

8. gyakorlat Lineáris leképezések és mátrixaik, képtér, magtér

- Legyen V a valós síkvektorok tere. Egy $\mathcal{A} : V \rightarrow V$ lineáris transzformációról tudjuk, hogy az $(1, 2)$ vektorhoz a $(6, 7)$ vektort, a $(-1, 2)$ vektorhoz pedig a $(8, 9)$ vektort rendeli. Írjuk fel $\mathcal{A}$ mátrixát a szokásos $\{(1, 0), (0, 1)\}$ bázisban.
- A legfeljebb ötödfokú valós együttthatós polinomok vektorteret alkotnak. Jelölje P_5 ezt a vektorteret. Döntsük el, hogy az alább definiált leképezés lineáris-e! Ha igen, írjuk fel $\mathcal{A}$ mátrixát egy tetszőlegesen megválasztott bázisban, és adjuk meg a képterét, magterét is!
  - $\mathcal{A} : P_5 \rightarrow P_5$, és $\mathcal{A}(f(x)) = f_0(x)$, ahol $f_0(x)$ az azonosan 0 polinom.
  - $\mathcal{A} : P_5 \rightarrow P_5$, és $\mathcal{A}(f(x)) = f_1(x)$, ahol $f_1(x)$ az azonosan 1 polinom.
  - $\mathcal{A} : P_5 \rightarrow P_5$, és $\mathcal{A}(f(x)) = f'(x)$, ahol $f'(x)$ az $f(x)$ deriváltját jelöli.
  - $\mathcal{A} : P_5 \rightarrow P_5$, és $\mathcal{A}(f(x)) = xf'(x)$, ahol $f'(x)$ az $f(x)$ deriváltját jelöli.
  - $\mathcal{A} : P_5 \rightarrow P_5$, és $\mathcal{A}(f(x)) = \alpha f'(x) + \beta$, ahol $f'(x)$ az $f(x)$ deriváltját jelöli, valamint $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$.
- Legyen $\mathcal{A}$ lineáris leképezés V_1 -ből V_2 -be, valamint $v_1, \dots, v_k \in V_1$. Melyek igazak az alábbi állítások közül?
  - Ha $v_1, \dots, v_k$ generátorrendszer V_1 -ben, akkor $\mathcal{A}(v_1), \dots, \mathcal{A}(v_k)$ generátorrendszer V_2 -ben.
  - Ha $v_1, \dots, v_k$ lineárisan függetlenek, akkor $\mathcal{A}(v_1), \dots, \mathcal{A}(v_k)$ lineárisan függetlenek.
  - Ha $\mathcal{A}(v_1), \dots, \mathcal{A}(v_k)$ lineárisan függetlenek, akkor $v_1, \dots, v_k$ lineárisan függetlenek.
- Adjuk meg a p paraméter függvényében a $\begin{pmatrix} 2 & 4 & 2p \\ 1 & p & 2 \end{pmatrix}$ mátrixú lineáris leképezés képterét és magterét.
- Az $\mathcal{A} : V_1 \rightarrow V_2$ lineáris leképezésről tudjuk, hogy teljesül rá az alábbi két feltétel:
  - tetszőleges 7 elem képe lineárisan összefüggő.
  - tetszőleges 8 lineárisan független V_1 -beli elem között van olyan, amelyiknek a képe nem $\underline{0}$ .Bizonyítsuk be, hogy ekkor $\dim V_1 \leq 13$.
- Legyen A egy tetszőleges $m \times n$ -es mátrix. Legyen $W = \{\underline{x} \in \mathbb{R}^n : A \cdot \underline{x} = \underline{0}\}$. Bizonyítsd be, hogy W altér $\mathbb{R}^n$ -ben és $\dim W = n - r(A)$.
- Legyen $\mathcal{A}$ egy lineáris leképezés, és legyen A ennek egy tetszőleges bázispárban felírt mátrixa. Bizonyítsuk be, hogy $r(A) = \dim \text{Im} \mathcal{A}$.
- Legyen $V = \mathbb{R}^2$ a síkvektorok szokásos tere, és legyen $\mathcal{A} : V \rightarrow V$ egy lineáris transzformáció. Az $\mathcal{A}$ mátrixa a $\underline{b}_1 = (1, 1)$ és $\underline{b}_2 = (1, -1)$ vektorokból álló bázisban felírva: $\begin{pmatrix} 1 & x \\ y & 1 \end{pmatrix}$. Határozzuk meg x és y értékét, ha tudjuk, hogy $(3, 1) \in \text{Ker} \mathcal{A}$.
- Legyen az A mátrix által a V vektortéren megvalósított $\mathcal{A}$ lineáris transzformáció olyan, hogy $\text{Ker} \mathcal{A}$ tartalmazza $\text{Im} \mathcal{A}$ -t. Mutassuk meg, hogy ekkor $A^2 = 0$.
- Legyen $\mathcal{A} : U \rightarrow V$ egy lineáris leképezés. Mutassuk meg, hogy az U és V vektorterekben megadható egy-egy bázis úgy, hogy $\mathcal{A}$ mátrixát ezek szerint felírva a kapott mátrixban a "főátlóban" (azaz ahol a sor- és oszlopindexek egyenlők) minden elem 1 vagy 0, a többi elem pedig 0.
- Lássuk be a következőket:
  - $\begin{pmatrix} \cos \phi & -\sin \phi \\ \sin \phi & \cos \phi \end{pmatrix}^k = \begin{pmatrix} \cos k\phi & -\sin k\phi \\ \sin k\phi & \cos k\phi \end{pmatrix}$ tetszőleges k pozitív egészre
  - $\{x\text{-tengelyre tükrözés}\} \times \{y\text{-tengelyre tükrözés}\} = \{\text{középpontos tükrözés}\}$
(ahol a fenti transzformációk a kétdimenziós síkon értendőek)
- Legyen V egy 37 dimenziós vektortér, $\mathcal{A} : V \rightarrow V$ pedig egy lineáris transzformáció. Tudjuk, hogy $\dim \text{Im} \mathcal{A}^2 = 7$. Mennyi ezen feltétel mellett $\dim \text{Ker} \mathcal{A}$ lehetséges legkisebb értéke?
- Bizonyítsd be, hogy ha A és B $n \times n$ -es mátrixok, és $A \cdot B = 0$, akkor $r(A) + r(B) \leq n$.